

4 Mei overdenking Schildwolde

4 Mei, wij herdenken oorlogsslachtoffers en overdenken de zin en onzin van oorlogen. Wat is waarde van vrijheid?... Die twee minuten stilte is een symbolische daad, waar ik niet zonder zou willen, maar het staat op geen enkele manier in verhouding met de destructieve kracht van een oorlog en met het missen van iemand in je gezin. Dat voel en merk je iedere dag. En met veel dingen is het zo, hoe meer je bezig gaat met vergeten, hoe sterker je herinnering wordt. Dat geldt zeker voor de nabestaanden van de doelgroep die we vandaag herdenken.

Op dit moment is er in meer dan 50 landen in de wereld een situatie, die we als oorlog betitelen. En bijna net zoveel delicate situaties, die zomaar kunnen ontploffen en dan tot een oorlog zouden kunnen leiden.

Oorlogen worden steeds vaker geromantiseerd. Veel computergames, films en boeken werken daar sterk aan mee. World of Warcraft is al meer dan 20 jaar een van de meest succesvolle computerspellen en leert kinderen en jong volwassenen te denken in patronen van oorlogvoering, strijden en overwinnen. In deze spelletjes, krijg je “gewoon” meerdere levens tot je beschikking. Dat is in de echte wereld wel even anders. In films en boeken: De held overleeft altijd en de missie wordt ondanks alle moeilijkheden onderweg, in goede orde volbracht. In de films en romans is er vaak geen aandacht voor het drama welke zich voltrekt in de gezinnen van de slachtoffers. Wie zich afvraagt hoe het kan dat geweld in de samenleving toeneemt, zou kunnen kijken naar de vrijetijdsbesteding van deze doelgroep. Ik zou zeggen: let op wat u speelt, leest en kijkt. Nu even terug naar de realiteit van vandaag.

Oorlogen, waar meisjes en vrouwen verkracht worden, vaders en moeders, broers en zussen, mannen, vrouwen en kinderen vermoord worden door andere mensen omdat ze een ander geloof hebben, tot andere stammen behoren, om voedsel en waterbronnen en/of andere gebruiken en rituelen hebben. Omdat ze anders denken over de positie van de vrouw in de samenleving. Omdat ze elkaar een stuk land niet gunnen en nog vele andere redenen.

Kortom: het gaat over macht, denkbeelden, hebzucht en in een enkel geval over overleven.

Oorlog, ruzie is niet nieuw, het is iets van alle tijden. In de Bijbel lezen we hierover van Kaïn en Abel waarbij het ging om jaloezie, maar ook kunnen we in de Bijbel lezen over oorlogen om grondgebied en over moordpartijen waarbij hele volkeren worden weggevaagd vanwege andere denkbeelden en een ander geloof. Dit speelt dan ongeveer 6.000 jaar geleden. Dus oorlog is niet iets van deze tijd. Oorlog heeft blijkbaar iets te doen met onze gevoelens, onze denkbeelden. Je zou bijna kunnen stellen: zolang er mensen op aarde zijn, zijn er ook oorlogen geweest.

Als we vragen aan heel veel mensen op deze wereld: wat zou je willen veranderen in deze wereld, dan krijgen we vaak als antwoord: vrede voor iedereen. Toch maken we allemaal thuis ook wel eens een beetje ruzie. Een beetje “niet-vrede” noem ik het maar even.

Vrede begint bij ons zelf. Onze eigen houding ten opzichte van anderen. Tolerantie. Of dit nu thuis is voor broertjes, zusjes, man of vrouw. Maar ook tolerantie voor onze buurman en buurvrouw en dan voor onze dorpsgenoten en landgenoten en dan.....? Vrede, waar houdt het op? **Vrede, houdt op waar tolerantie stopt.**

Voor velen deze afgelopen tijd bij de zuidelijke grens van Europa, waar mensen hun eigen land van ellende ontvluchten in de hoop een betere toekomst te krijgen. Ze komen o.a. uit Mali, Nigeria, Ethiopië, Bosnië en Egypte. Ze vluchten omdat hun leven wordt bedreigt. De vraag voor ons is: Stellen we onze deur open of gaat deze dicht?

Even een sprongetje terug in de tijd: We waren ontzette blij in de tweede wereldoorlog dat vele Nederlandse vluchtelingen in eigen land geholpen werden, maar ook in Engeland, Amerika en Canada onderdak konden krijgen. De band die het bieden van onderdak in een tijd van nood schept is enorm. Zelfs tot nu toe onderhouden de vluchtelingen, die soms vele jaren onderdak kregen, goede banden met de families die hun huis open stelden.

Hoe doen **wij** dat nu? Hoe kijken **wij** hier tegen vluchtelingen aan? Stuur ze maar terug, lees je in de krant..... Waar naar toe?.... Oorlogsgebieden?.. gaan wij ze direct de dood in jagen? Is dat wat we willen?

De huidige tellerstand is ongeveer als volgt: Wereldwijd zijn er meer dan 12 miljoen mensen op de vlucht voor oorlogsgeweld of geloofsgeweld. Alleen al meer dan 5 miljoen hiervan komen vanuit Afghanistan en Syrië. En meer dan 50% hiervanzijn kinderen die vaak al jaren in vluchtelingen kampen wonen. Een onmenselijke en onwenselijke situatie, maar wat doen **wij** hier aan?

Iedereen hier, heeft waarschijnlijk wel een opa, oma, vader moeder, broer, zus of vriend of vriendin verloren door ziekte of bij een ongeval. Maar de mensen die **wij** vandaag **herdenken** zijn mensen die... omgekomen zijn door geweld van een ander. In de Tweede Wereldoorlog waren dit de Joden, verzetsstrijders, zigeuners, krijgsgevangenen, zwakzinnigen en andersdenkenden, zoals homoseksuelen en Jehova's getuigen.... Maar ook enkele 100.000-den zogenaamde burgerslachtoffers, dat zijn de mensen die stierven omdat er geen eten was, omdat ze anderen hielpen, omdat ze toevallig ergens op straat liepen of woonden, omdat ..., omdat Het leek erop dat iedere reden in die tijd goed genoeg was om iemand om te brengen. Voor zover nu bekend is aal kwamen er in Nederland alleen al meer dan 300.000 mannen, vrouwen en kinderen om door de diverse oorlogen waaraan Nederland deel heeft genomen. Waarvan het grootste deel in de Tweede Wereldoorlog en daarvan ook nog weer het grootste deel waren het burgerslachtoffers. Dus... mensen die niet bewust zelf gekozen hadden zelf deel te nemen aan de oorlog. Dat zijn dus net zoveel inwoners als de gemeente Groningen, plus de gemeente Slochteren, plus de gemeente Hoogezand-Sappemeer, plus de gemeente Menterwolde, plus de gemeente Oldambt samen. Stel je maar even voor als in dat gebied niemand meer zou wonen..... Dit allemaal door, ik zeg maar even egoïstische mensen, die meenden dat hun visie op de toekomst belangrijker was dan het leven van alle mensen in dit gebied. Zij meenden te kunnen beslissen dat deze mannen, vrouwen en kinderen het recht op leven verloren hadden, omdat ..., omdat....., omdat....

Wij herdenken vandaag de mannen, vrouwen en kinderen die in de gaskamers van Bernburg, Neuengamme, Auschwitz, en vele andere plaatsen waar ze omgekomen zijn.

Wij herdenken vandaag de mannen en vrouwen die in het verzet gezeten hebben om anderen te helpen en dit met de dood moesten bekopen.

Wij herdenken vandaag de dappere soldaten die gestreden hebben om u en mij een land te geven waarin we in vrijheid mogen en kunnen leven.

Wij herdenken vandaag onze dappere soldaten die vertrokken naar Libanon, Mali, Afghanistan, maar veel eerder ook naar Nederlands-Indië, nu Indonesië en niet weer terug kwamen naar hun families. Ze lieten een gat achter, een leegte, vrouwen die hun kinderen alleen moesten opvoeden. Of vrouwen die hun hele leven een gat in hun hart houden, dat te groot is om met verdriet en herinneringen te vullen. Dit alles omdat ze hun geliefde verloren hebben. Kinderen die zonder hun eigen vader, papa, moesten opgroeien. Wij noemen ze HELDEN. Immers, is er geen groter offer van liefde en passie voor de medemens, wat een mens kan geven, dan zijn of haar leven vrijwillig op te offeren, zodat anderen, vaak onbekenden in vrede mogen voortleven

Maar ook wil ik samen met u stilstaan bij het feit dat er meer slachtoffers zijn dan alleen deze familieleden. Ook de soldaten die teruggekomen zijn, die vrienden zijn kwijt geraakt, die hebben gezien hoe hun vrienden die naast hun in de greppel lagen, door vijandelijk vuur zijn omgekomen. Soldaten die lichaamsdelen van hun eigen vrienden bijeen moesten zoeken, zodat alle lichaamsdelen weer naar "huis" terug gebracht konden worden.

Velen van hen, die hebben gevochten en overleefd, leven soms nu nog dagelijks met trauma's en worden jarenlang iedere nacht wakker met nachtmerries. Partners die dit niet kunnen begrijpen en waardoor echtscheidingen en gewelddadige huwelijken een realiteit zijn. Ook zichzelf en hun gezinnen zijn slachtoffer van hebzucht, geloofsradicalisering en machtszucht van anderen.

We herdenken vandaag de lokale mensen die om gekomen zijn, maar uiteraard ook al die anderen, gaten die geslagen zijn in gezinnen en families.....

Vrede op aarde is ook mijn wens....

Ik ben begonnen binnen mijn huis en mijn gezin en tracht dit zover mogelijk daarbuiten ook te realiseren.

Geeft u ook het goede voorbeeld?

Moedigt u dan ook anderen aan?

Dan komen wij **samen** één ... heel klein stapje dichterbij vrede voor iedereen.

Laten wij samen blijven herdenken. Iedere dag.

Meer dan 100.000 Joden, Roma en Sinti die werden geïsoleerd, gedeporteerd, vermoord in concentratie- en vernietigingskampen om wie zij waren.

Circa: 102.215 - 104.215

- » 102.000 - 104.000 in Nederland vervolgde Joden.
- » 215 in Nederland vervolgde Roma en Sinti.

Mensen die gevangen werden genomen en vermoord omdat zij in verzet kwamen, omdat zij opstonden voor de rechten van anderen, voor rechtsstaat en democratie.

Circa: 8.000

- » circa 4.000 slachtoffers omgekomen in kampen,
- » circa 100 in Arbeitserziehungslager,
- » 500 - 800 omgekomen in tuchthuizen en gevangenissen,
- » circa 2.000 slachtoffers door executie,
- » 500 - 600 slachtoffers van concentratiekampen in Nederland,
- » 40 mannen van de Prinses Irene Brigade,
- » 102 leden van de Stoottroepen.

Mensen die het leven verloren door oorlogsgeweld, honger, bombardementen, willekeur of uitputting.

Circa: 127.630 - 136.630

- » 16.000 - 25.000 slachtoffers van de Hongerwinter.
- » circa 50.000 slachtoffers van een daling van de volksgezondheid in Nederland.
- » circa 30.000 burgerslachtoffers van oorlogshandelingen in Nederland.
- » circa 23.000 burgerslachtoffers van de bevrijding in Nederland.
- » Minstens 8.500 Nederlandse dwangarbeiders.
- » circa 130 Nederlandse Jehova's getuigen.

Burgers die tijdens of direct na de Tweede Wereld oorlog zijn omgebracht of omgekomen in Azië, als gevolg van verzet, internering oorlogsgeweld en uitputting.

Circa: 22.500 - 42.800

- » 13.000 -16.800 burgers omgekomen in interneringskampen Azië.
- » circa 2000 burgers omgekomen buiten de kampen in Nederlands-Indië.
- » circa 2000 burgers omgekomen tijdens internering in Bersiapkampen.
- » 3.500 - 20.000 burgers omgekomen door geweld in Nederlands-Indië/Indonesië na de oorlog.
- » circa 2000 burgers zijn omgekomen bij Indisch verzet

Militairen en koopvaardijpersoneel, omgekomen in dienst van het Koninkrijk der Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog - of daarna in oorlogssituaties en bij vredesoperaties.

De Tweede Wereldoorlog

Circa: 14.100 - 14.200

- » circa 3400 slachtoffers koopvaardij.
- » circa 2200 gesneuvelde militairen in de meidagen van 1940.
- » 300 - 400 militairen in krijgsgevangenschap in Europa.
- » 7.552 omgekomen krijgsgevangenen van het KNIL in Nederlands Indië.
- » 648 omgekomen krijgsgevangenen van de Koninklijke Marine in Nederlands Indië.

In oorlogssituaties en bij vredesoperaties na de Tweede Wereldoorlog.

Circa: 5.173 - 5.176

- » 2.526 gesneuvelde militairen in Nederlands-Indië/Indonesië 1945-1949.
- » 2.225 omgekomen militairen in Nederlands-Indië/Indonesië 1945-1949.
- » 123 - 126 slachtoffers in Korea.
- » 109 slachtoffers in Nieuw Guinea.
- » 90 slachtoffers van vredesmissies sinds 1945

Bron: <http://www.4en5mei.nl/nieuws/nieuwsbericht/163>